

zaterdag

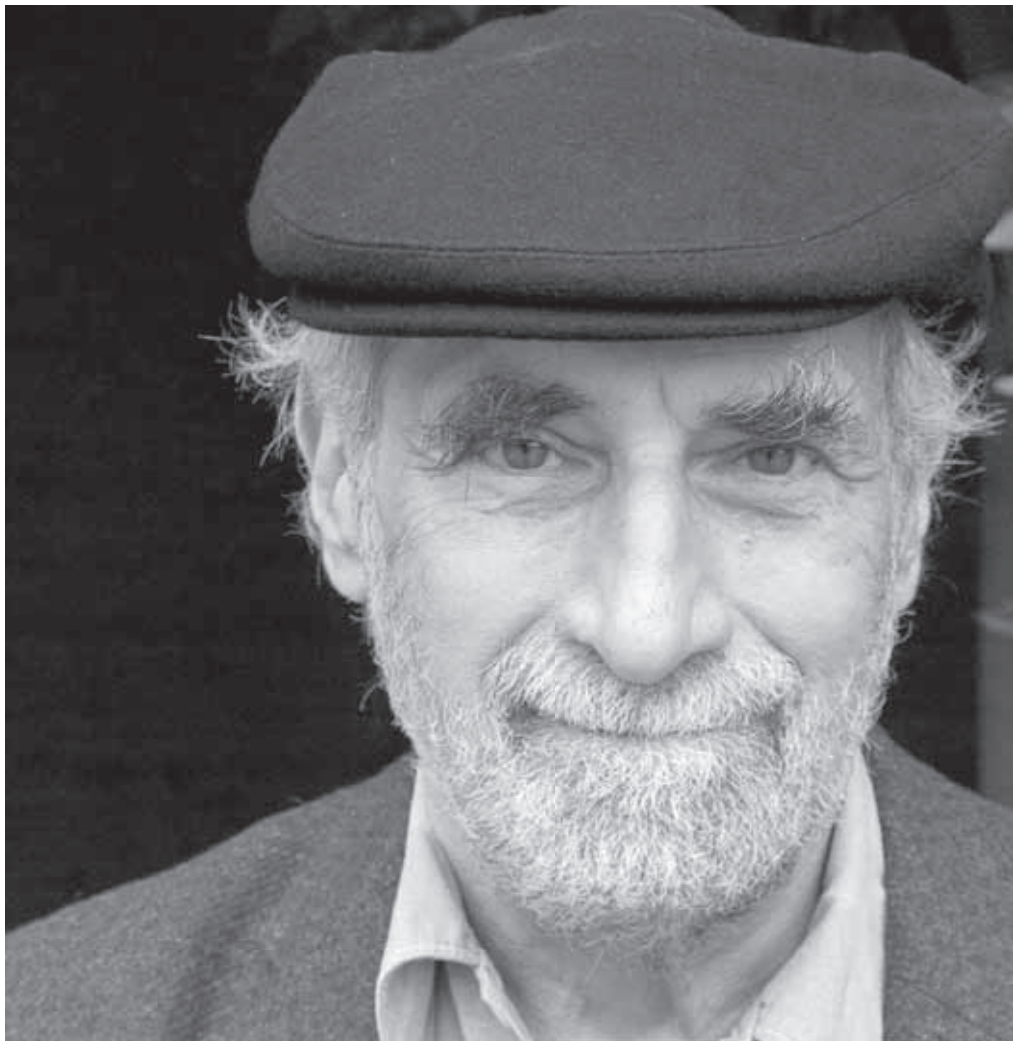
25.09.2010

zondag

26.09.2010

Concertgebouw

**DOMEIN
FREDERIC
RZEWSKI**

CONCERTGEBOUW BRUGGE

Frederic Rzewski werd geboren in Westfield, Massachusetts in 1938. Hij studeerde muziek bij onder andere Walter Piston, Roger Sessions, en Milton Babbitt aan Harvard en Princeton. In 1960 kreeg hij in Italië les van Luigi Dallapiccola en daar ontmoette hij ook Severino Gazzelloni, met wie hij verschillende concerten gaf. Zo begon zijn carrière als uitvoerder van nieuwe muziek voor piano. Rzewski's vroege vriendschap met Christian Wolff en David Behrman, en zijn kennismaking (via Wolff) met John Cage en David Tudor hadden een grote invloed op zijn ontwikkeling als componist en pianist. Halverwege de jaren 1960 vormde hij in Rome samen met Alvin Curran en Richard Teitelbaum de groep MEV (Musica Elettronica Viva), die al gauw bekend werd voor haar pionierswerk met live electronics en improvisatie. Door avant-gardisten uit klassiek en jazz (zoals Steve Lacy en Anthony Braxton) samen te brengen, ontwikkelde MEV een esthetiek van muziek als 'spontaan en collectief proces', een esthetiek die de groep deelde met andere experimentele groepen uit die tijd (zoals Living Theatre en het Scratch Orchestra). In Rzewski's composities van de late jaren 1960 en vroege jaren 1970 horen we de invloed van MEV. In deze werken worden de werelden van geschreven en geïmproviseerde muziek gecombineerd (*Les Moutons de Panurge*, *Coming Together*). In de jaren 1970 experimenteerde hij verder met vormen waarin stijl en taal als structurele elementen worden behandeld; het bekendste werk uit deze periode is *The People United Will Never Be Defeated*. Een aantal werken voor groot ensemble die geschreven werden tussen 1979 en 1981 tonen de terugkeer naar experimentele en grafische notaties (*Le Silence des Espaces Infinis*, *The Price of Oil*), terwijl veel werken uit de jaren 1980 dan weer nieuwe wegen onderzoeken om de

twaalftoonstechniek te gebruiken (*Antigone-Legend*, *The Persians*). In zijn recentere werken zien we een vrijere en meer spontane manier van componeren (*Whangdoodles*, *Sonata*). Rzewski's grootschaligste werk tot nu toe is *The Road*, een acht uur durende 'roman' voor solo piano. Het twee uur durende oratorium *The Triumph of Death* (1987-1988) is gebaseerd op teksten uit Peter Weiss' theaterstuk *Die Ermittlung* (*The Investigation*) uit 1965. De *Scratch Symphony* voor orkest werd tijdens het Donaueschingen Festival in oktober 1997 uitgevoerd. Van 1983 tot 2003 was Rzewski professor compositie aan het Conservatorium van Luik. Hij doceerde ook aan de Yale School of Music, de University of Cincinnati, de State University of New York in Buffalo, de California Institute of the Arts, de University of California in San Diego, Mills College, het Conservatorium van Den Haag, de Hochschule der Künste in Berlin en de Hochschule für Musik in Karlsruhe. Hij is lid van de American Academy of Arts and Letters en ontving in 2009 de graad van *Doctor Honoris Causa* van de Universiteit van Luik.

ZATERDAG 25 SEPTEMBER 2010

- 19.15 Inleiding door Maarten Beirens
- 20.00 Champ d'Action / Winnsboro Cotton Mill Blues
- 22.00 Interview met Frederic Rzewski door Maarten Beirens (voertaal Engels)
- 22.30 Daan Vandewalle & Keiko Shichijo / Night Crossing with Fisherman

ZONDAG 26 SEPTEMBER 2010

- 11.00 Rzewski plays Rzewski
- 14.00 Lezing door Liesbet Walckiers over de politieke situatie in Chili in de jaren 1970
- 15.00 Daan Vandewalle / The People United Will Never Be Defeated
- 17.00 Het Collectief / Coming Together

doorlopend tijdens het Domein:
Attica (2008) / Filminstallatie van
Manon De Boer

Interview met Frederic Rzewski

We krijgen tijdens het 'Domein Rzewski' een overzicht van werken uit uw hele carrière, maar daarnaast is er ook de wereldcreatie van een nieuw stuk. Wat voor iets is dat geworden?

Toen Thomas Dieltjens van het Collectief bij mij op bezoek kwam om over de opdracht voor het werk te praten, begonnen we te babbelen over Brussel en leven in Brussel. Daarom heet het stuk *Brussels Diary*. Thomas vroeg: 'Waarom maak je er geen stuk over Brussel van?' Ik vind het altijd geweldig als mensen mij vertellen wat ik moet doen – dan moet ik daar zelf niet over nadenken. (*lacht*) Dus ging ik aan de slag. Mijn eerste idee was om een lied als basis te nemen dat typisch is voor de stad: een lied dat alle Brusselaars kennen en met hun stad associëren. Met mijn groep Musica Elettronica Viva (MEV) hadden wij een systeem dat we de 'sound pool' (klankverzameling) noemden. Dat was een typische jaren 1960 'alles-is-mogelijk'-werkwijze, waarbij we het publiek uitnodigden om hun klanken mee te brengen en met ons samen te musiceren. We legden hen enkele eenvoudige principes uit zoals: hoe evolueer je meer in de richting van orde en hoe meer in de richting van chaos en meestal ging het die laatste richting uit, natuurlijk. Wij hadden de elektronica en wisten een beetje waar we mee bezig waren – soms toch (*lacht*) –, soms waren er wel 300 mensen tegelijk aan het spelen en wisten we niet echt wat we konden verwachten. Eén van de dingen die we deden als we in een andere stad kwamen, was navragen wat hét lied was dat iedereen in die stad zou kennen en wanneer het concert dan wat uit de hand begon te lopen, begonnen wij dat lied te spelen, wat meestal werkte om de zaken weer wat vlot te trekken. Of juist niet. Maar er gebeurde toch iets. (*grijnst*) Voor dit stuk ging ik dus op zoek naar een typisch Brussels lied. Ik vroeg het aan

iedereen, maar zonder succes. Blijkbaar bestaat er dus niet zo'n archetypisch Brussels lied, wat ook weer interessant is. Dus heb ik dat idee maar opgegeven en gewoon een stuk geschreven. In zekere zin heeft het zelfs niets meer te maken met Brussel. Al zat ik wel de hele tijd aan Brussel te denken terwijl ik het schreef – ik heb het in Londen geschreven. Het is een werk in drie delen, een vrij klassiek gegeven en zoals zoveel van mijn recente werken is het opgebouwd in korte muzikale cycli.

U bent naast componist ook een uitstekende pianist. Een groot deel van uw oeuvre is voor piano geschreven. Hoe belangrijk is dat instrument in uw werk. componeert u bijvoorbeeld aan de piano?

Pianospelen doe ik intussen al 65 jaar en het is ongeveer het enige wat ik echt kan. Ik probeer natuurlijk zoveel mogelijk verschillende dingen te doen met de piano. Er was een periode, zo ongeveer 35 jaar geleden dat ik dacht: 'Het is afgelopen met de piano. Alles wat erop gedaan kan worden is al eens gedaan. En misschien ligt de toekomst bij allerlei elektronische toetseninstrumenten.' Maar dat bleek helemaal verkeerd. De piano is populairder dan ooit; wereldwijd zijn er duizenden jonge pianisten die nieuwe muziek spelen en er wordt nog elke dag uitstekende nieuwe muziek voor piano geschreven.

Mijn indruk is dat u naar een meer spontane compositiestijl bent geëvolueerd, zeker in de laatste 20 jaar.

Dat klopt. Ik ben natuurlijk al vrij lang bezig met improvisatie, maar het is natuurlijk heel moeilijk om improvisatie meteen neer te schrijven. Beethoven deed dat bijvoorbeeld, maar het is helemaal niet zo evident. Die twee dingen zijn namelijk zeer verschillend, eigenlijk zelfs helemaal elkaars tegenovergestelde! In de jaren 1960 en 1970 was het gebruikelijk

dat improviserende muzikanten in de studio iets opnamen, er een titel aan gaven en dat uitbrachten als een compositie. 'Real time composition' heette dat dan. Maar eigenlijk is zo iets onmogelijk. Iedereen die al ooit heeft opgetreden zal je kunnen vertellen dat je op het podium juist moet vergeten wat je net hebt gedaan, terwijl het er bij componeren nu juist om gaat te onthouden wat er net voordien kwam en verder te gaan naar het volgende. Bij compositie moet je een idee net lang genoeg vasthouden om het dan op de juiste manier vorm te kunnen geven. Schrijven gaat dus over herinneren en improviseren gaat over vergeten. Ze zijn allebei belangrijk en ik houd ervan om ze te combineren, voor zover dat mogelijk is.

Wat mijn evolutie betreft: dat is wat moeilijk in te schatten voor mij, maar als je terugkijkt zijn er altijd wel zaken die interessant blijken te zijn. Neem nu mijn werk *Dreams* uit 1961. Dat is bijvoorbeeld ontstaan uit een improvisatie die ik heb opgenomen en later heb uitgeschreven. Ik was het werk helemaal vergeten, maar vond het terug en besloot het meteen in mijn programma voor Brugge op te nemen, want ik besepte dat dat eigenlijk helemaal niet zo verschillend was van de muziek die ik nu schrijf. Dus misschien evolueer ik wel helemaal niet. (*lacht*)

Maarten Beirens

ZATERDAG 25 SEPTEMBER 2010

Concertzaal scène – 20.00

19.15 Inleiding door Maarten Beirens

Champ d'Action:

Marcel Andriessen: muzikale leiding
& percussie

Matthias Koole: klassieke gitaar

Pieter Matthynssens: cello

Yutaka Oya & Benjamin Van Esser: piano
& synth

Dries Tack: klarinet

Peter Verdonck: saxofoon

Zwerm:

Toon Callier, Matthias Koole, Bruno

Nelissen, Johannes Westendorp, Dimitri

Daggelinckx: elektrische gitaar

Dimitri Daggelinckx: techniek & live mixing

—

Frederic Rzewski (1938)

Winnsboro Cotton Mill Blues (1980)

Christian Wolff (1934)

In Between Pieces (1963)

Frederic Rzewski

Main Drag (1999)

— pauze —

Frederic Rzewski

To The Earth (1985)

Christian Wolff

In Between Pieces (1963)

Frederic Rzewski

Les Moutons de Panurge (1969)

Winnsboro Cotton Mill Blues, versie voor
twee piano's (1980)

Dit werk is in de versie voor één piano (waarin het laatste deel van de *North American Ballads* vormt) wellicht één van de vaakst gespeelde composities van Rzewski. Het voegt enkele van zijn fascinaties uit die periode samen: sociale bewogenheid met het lot van fabrieksarbeiders, gebruik van een traditioneel protestlied als basis, de bijna George Antheil-achtige machinale ritmiek van de piano waarmee het werk begint en de aan blues verwante melodielijnen die daarboven dan geprojecteerd worden.

Main Drag (1999)

Een werk dat de term voor de 'hoofdstraat' van om het even welke kleine Amerikaanse stad als titel heeft, wordt niet toevallig door de componist een 'road story' voor negen muzikanten genoemd. Het gegeven van omzwerfing stond ook al centraal in Rzewski's grootschalige pianowerk *The Road*. *Main Drag*, een werk voor ensemble, focust op een percussionist, die begeleid wordt door twee gemengde kwartetten.

To The Earth (1985)

In *To The Earth* grijpt Frederic Rzewski terug naar de meest eenvoudige middelen om muziek te maken. De tekst (de Engelse vertaling van een homerische hymne die de aarde bezingt) wordt ritmisch gedeclameerd door de percussionist, die zichzelf begeleidt op een aantal bloempotten (die ongeveer in verschillende toonhoogtes 'gestemd' zijn). Het rituele karakter van de tekst krijgt zo een bewust primitieve muzikale uitwerking, waarvan de materie (het aardewerk van de bloempotten) perfect aansluit bij het onderwerp van de hymne.

Les Moutons de Panurge (1969)

In 1964 had Terry Riley met *In C* het werk afgeleverd dat de grote doorbraak van het minimalisme zou worden. Het principe dat Riley gebruikte was even eenvoudig als vernuftig: alle muzikanten moeten dezelfde muzikale motieven spelen, maar hebben de vrijheid om ieder motief naar believen te herhalen. Het resultaat is dat hetzelfde materiaal steeds in compacte canons en overlappings verschijnt. *Les Moutons de Panurge* is één van de vele werken die in de daaropvolgende jaren dat principe verder doortrokken. *Les Moutons de Panurge* heeft zelfs een subversief kantje, want de bedoeling is dat de muzikanten falen in het uitvoeren van de gegeven instructies. In het werk spelen alle muzikanten dezelfde melodie, maar bouwen die noot per noot op. Als elk cijfer een nieuwe noot is, komt dat neer op: 1, 1 2, 1 2 3, 1 2 3 4 enzovoort tot de volledige melodie van 65 noten is opgebouwd en dan moeten de muzikanten die weer noot per noot afbouwen tot enkel de allerlaatste noot overblijft. Dat gebeurt aan een razend tempo (dat in de loop van het stuk nog versnelt), zodat de muzikanten wel fouten moeten beginnen maken. Wat begon als een groot unisono, ontspoord dan geheid tot een kluwen van 'verdwaalde' muzikanten en Rzewski instrueert in zijn partituur dat de 'schapen' (zie de titel van het werk) die verdwaald zijn niet moeten proberen terug bij de 'kudde' te komen: 'Once you're lost, stay lost'.

(MB)

Interview en concert

ZATERDAG 25 SEPTEMBER 2010

Concertzaal scène – 22.00

Interview met **Frederic Rzewski** door
Maarten Beirens (voertaal Engels)

Concert met Daan Vandewalle en
Keiko Shichijo, piano

—
Frederic Rzewski

Night Crossing with Fisherman (1994)

Night Crossing with Fisherman (1994)

Dit werk voor twee piano's wordt door Rzewski zelf als één van zijn moeilijkst speelbare stukken beschouwd. Het bestaat uit drie delen (respectievelijk *Night*, *Crossing* en *Fisherman*) waarvan enkel het middendeel voor twee piano's is: iedere pianist speelt één van de twee andere delen solo. In *Fisherman* moet de pianist al spelend ook een tekst reciteren (het verhaal van de visser uit de *Verhalen van 1001 Nacht*) die ritmisch genoteerd is. Die praktijk paste Rzewski ook toe op veel uitgebreidere schaal in *De Profundis* dat hij in hetzelfde jaar componeerde.

(MB)

KLAVIER

Met de steun van Piano's Maene

Rzewski plays Rzewski

ZONDAG 26 SEPTEMBER 2010

Concertzaal scène – 11.00

Frederic Rzewski: piano
Daan Vandewalle: piano

—
Frederic Rzewski (1938)

- *Dreams* (1961)
- *Nano Sonatas*, Boeken 5, 6 en 7 (2006)
- *When the wind blows*, voor twee piano's (1996-2002)

Dreams (1961)

Met voorsprong het oudste werk op het programma. *Dreams*, ook bekend onder de titel *Study II*, ontstond uit een improvisatie, die door de componist werd opgenomen en daarna uitgeschreven. Rzewski is steeds een componist geweest die zich zowel met geschreven als met geïmproviseerde muziek bezighoudt en *Dreams* is een van de oudste werken waarin beide fascinaties voor het eerst worden samengebracht. De nogal vrije, rapsodische vorm van het werk weerspiegelt de sensuele kant van vrije improvisatie: steeds op zoek gaan naar interessante motieven, akkoorden en patronen, zonder je te conformeren aan een vastgelegd of vooropgezet schema.

Nano Sonatas, Boeken 5, 6 en 7 (2006-heden)

Sinds 2006 werkt Rzewski aan een reeks bijzonder korte pianostukjes, waarvan hij intussen al acht bundels met in totaal 56 sonates heeft voltooid. De *Nano Sonatas* zijn geen echte miniatuursonates en volgen dus niet de klassieke sonatevorm, maar eerder het model van bijvoorbeeld Domenico Scarlatti. Volgens Rzewski past het meer bij een ander deel van de klassieke traditie, zoals Mendelssohns *Lieder ohne Worte* – een werk dat Rzewski zelf vaak speelt. De *Nano Sonatas* hebben thema's die niet ontwikkeld worden: dingen die uit het niets opduiken en dan zonder aanwijsbare reden weer verdwijnen. Rzewski vergelijkt dat met romans van Tolstoj waarin personages plots opduiken en we daarna tientallen bladzijden lang helemaal niets meer over hen vernemen.

When the wind blows (1996-2002)

Rzewski componeerde *When the wind blows* voor twee piano's die door twee of zelfs vier pianisten bespeeld mogen worden. Die vrijheid blijkt ook uit de partituur waarin zonder vaste ritmische aanduidingen ofwel individuele noten die melodische lijnen vormen, ofwel complexe akkoorden staan. De pianisten laten dat materiaal op een vloeiende, wat flexibele manier door elkaar lopen, als voorwerpen die door de wind worden meegevoerd.

(MB)

KLAVIER

Met de steun van Piano's Maene

Daan Vandewalle / The People United Will Never Be Defeated

ZONDAG 26 SEPTEMBER 2010

Concertzaal scène – 15.00

14.00 Lezing Liesbet Walckiers

Daan Vandewalle: piano

Collegium de Dunis: koor

Ignace Thevelein: dirigent

Marianne Soetewey: montage archiefbeelden

Liesbet Vereertbrugghen: productie

—
Frederic Rzewski (1938)

The People United Will Never Be Defeated
(1976)

Sergio Ortega (1938-2003)

¡El pueblo unido jamás será vencido! (1973)

The People United Will Never Be Defeated
(1976)

Deze compositie heeft wellicht meer dan om het even welk ander werk, Rzewski's reputatie gemaakt. Het is een cyclus van 36 variaties op het lied *El pueblo unido jamás será vencido* dat de Chileense componist Sergio Ortega schreef voor de partij van president Salvador Allende, die kort daarna afgezet en vermoord zou worden tijdens de staatsgreep van Augusto Pinochet. De fascinerende reeks variaties (gemodelleerd naar Beethovens *Diabelli-varianties*) doet zowat alle hedendaagse stijlen en technieken aan en is alleen al op pianistiek vlak een echte klassieker geworden. Iedere variatie bevat een heel ander pianistiek karakter en het werk is zo georganiseerd dat iedere zesde variatie de vijf voorgaande samenvat. De laatste reeks van zes variaties maakt nogmaals een andere samenvattende 'doorsnede' van het materiaal dat voorafging. Naast het thema van Sergio Ortega duiken er nog twee andere citaten van sociaal bewogen muziek in het werk op: Hanns Eislers *Solidaritätslied* en *Bandiera Rossa*, een populair socialistisch strijdlid uit Italië. De diepe humanistische boodschap en de anti-fascistische houding die eruit spreken, geven het echter een nog veel grotere impact.

(MB)

ZONDAG 26 SEPTEMBER 2010

Kamermuziekzaal – 17.00

Het Collectief:

Wibert Aerts: viool

Benjamin Dieltjens: klarinet

Thomas Dieltjens: piano

Toon Fret: fluit

Martijn Vink: cello

Jan Rzewski: recitant

Marianne Pousseur: sopraan

Tom De Cock: percussie

Yannick Willox: geluidsingenieur

—

Louis Andriessen (1939)

Workers Union (1975)

Frederic Rzewski (1938)

Mary's Dream (1984)

Henri Pousseur (1929-2009)

Mnémosyne (1968)

— pauze —

Frederic Rzewski

- Brussels Diary (2010), wereldpremière –
compositie in opdracht van Het Collectief en

Concertgebouw Brugge

- Coming Together (1972)

Mary's Dream (1984)

Een werk voor sopraan en ensemble op een tekst die Rzewski baseerde op een passage uit Mary Shelley's *Frankenstein*. De beklemmende sfeer van een angstdroom wordt nog versterkt doordat de sopraan de eerste minuten van het stuk enkel versnellende ademhalingsgeluiden maakt.

Coming Together (1972)

Het eerste deel van het tweeluik *Coming Together/Attica* haalde zijn inspiratie uit de gevangenisopstand in Attica, New York, die bijzonder bloederig neergeslagen werd. Rzewski gebruikt hiervoor een tekst van Sam Melville, een politiek activist en een van de leiders die in de gevangenisopstand om het leven werd gebracht. De tekst beschrijft op een zeer poëtische manier het voortschrijden van de tijd in de gevangenis en doet het werk zijn impact en relevantie behouden, ook lang na de concrete gebeurtenissen die erin worden opgeroepen. Het notenmateriaal is heel rationeel opgebouwd: zeven toonhoogten vormen acht groepen van 28 noten, die worden 'in het kwadraat' geplaatst tot een aaneenschakeling van 784 (of 28x28) noten, wat voor het hele werk een ketting van 6272 noten geeft. Die notenreeks wordt als een doorlopende baslijn gespeeld door één of twee instrumenten, waarbij de andere instrumenten daar dan naar believen noten uit kunnen verdubbelen.

Brussels Diary (2010)

Zie interview.

(MB)

Champ d'Action werd in 1988 opgericht door de Antwerpse componist Serge Verstockt en vormde het eerste Vlaamse structureel gesubsidieerde ensemble, dat zich uitsluitend op hedendaagse muziek focuste. Het ensemble speelde een voortrekkersrol bij de uitvoering van Vlaams en internationaal hedendaags repertoire. Van bij zijn ontstaan had het ensemble een sterke band met het internationale kunstencentrum deSingel. De voorbije 20 jaar concerteerde Champ d'Action op zowat alle grote internationale en nationale podia, zowel in grote als kleine formaties, met multidisciplinaire en installatieprojecten. De laatste jaren evolueerde het ensemble op een organische wijze in de richting van een flexibel productiehuis voor hedendaagse muziek met een sterke focus op het gebruik van elektronica en nieuwe media enerzijds en het samenwerken met musici vanuit verschillende achtergronden en met kunstenaars uit andere disciplines anderzijds.

Het Collectief is een kamermuziekensemble dat in 1998 in Brussel werd opgericht. De groep bouwde een intrigerende eigen sound op, gekenmerkt door een heterogene mix van blazers, strijkers en piano. Zowel de grote 20e-eeuwse composities als de allernieuwste experimentele stromingen worden verkend. Daarenboven maakt de groep furore met spraakmakende cross-overs tussen het hedendaagse en het traditionele repertoire en met adaptaties van historische muziek. Vier cd's werden intussen opgenomen met werk van Arnold Schönberg, Johann Sebastian Bach, Olivier Messiaen en Kee Yong Chong en Bart Vanhecke. Naast de vele concerten in België brengt het Collectief ook regelmatig producties in het buitenland.

Tom De Cock studeerde slagwerk aan het Conservatorium Brussel. Van 2006 tot 2007 was hij Stipendiat van het 'Internationale Ensemble Modern Academie' en behaalde het diploma 'Master in Contemporary Music' aan de HFMDK Frankfurt. In 2009 studeerde Tom cum laude af aan de HFM Detmold. Van 2005 tot 2008 werd hij uitgenodigd voor de Lucerne Festival Academy onder leiding van Pierre Boulez. Tom verleende al zijn medewerking aan verschillende binnen- en buitenlandse orkesten en ensembles. Hij is vast lid van het Israëliëse Ensemble Nikel en van Ensemble XII. Tom speelde op festivals als Agora, Bang on a Can, Huddersfield, Wien Modern, Ultrashall, Maerzmusik ... Hij werkte nauw samen met en creëerde nieuwe werken van onder andere Pierre Boulez, Peter Eötvös, Georges Aperghis, Bruno Mantovani ...

Tijdens haar studies klassieke zang en kamermuziek aan het Koninklijk Conservatorium in Luik zong Marianne Pousseur bij het Collegium Vocale en de Chapelle Royale onder leiding van Philippe Herreweghe. Ze nam deel aan verschillende producties van het Théâtre du Ciel Noir in een regie van Isabelle Pousseur. Ze zong bij het Schönberg Ensemble, Musique Oblique, Musique Nouvelle, die reihe en met het Ensemble Intercontemporain onder Pierre Boulez. Ze stichtte het vocaal ensemble Hélix en was medeoprichtster van La Grande Formations, een jazzensemble met twaalf muzikanten. Sinds 1994 doceert ze zang, eerst aan het Conservatorium van Brussel, later in Bergen. Met Enrico Bagnoli heeft zij als regisseur, decor- en lichtontwerper verschillende voorstellingen en opera's gemaakt.

Biografieën

Jan Rzewski speelt al verschillende jaren bij de Back to Normal Big Band en bij Koba. Hij trad recent nog op met zijn eigen band Danza Quartet, maar ook met pianist Fabian Fiorini en met Garrett List. Hij is eveneens componist en leraar saxofoon en notenleer aan het Institut Rythmique Jaques Dalcroze. Hij werkte verder nog samen met de Cirque des Sons, AREAM en het Maison de la Création in Brussel.

Na haar studies in Tokyo studeerde Keiko Shichijo vanaf september 2002 fortepiano bij Stanley Hoogland aan het Conservatorium van Amsterdam. Aan het Conservatorium van Gent specialiseerde ze zich bij Daan Vandewalle in het hedendaagse repertoire. Keiko studeerde ook klavecimbel en orgel. Tijdens het Fortepiano Concours in Brugge 2004 kreeg ze de grootste onderscheiding. Twee jaar later won zij samen met de violiste Yukie Yamaguchi een eerste prijs in de categorie 'Ensemble Mozart' van het Oude Muziek Concours in Brugge. Verder won zij in 2009 samen met haar vaste trio 'Trio Otono' de eerste prijs tijdens de À tre-competitie in Trossingen. Keiko heeft concerten gegeven op vele belangrijke muziekfestivals in Europa. Op dit moment werkt ze als begeleidster op de piano in het Conservatorium van Amsterdam.

Daan Vandewalle studeerde aan het Koninklijk Conservatorium Gent bij Claude Coppens. Als solopianist maakte hij zijn debuut op het festival Ars Musica in 1992. Inmiddels geniet hij internationale faam als uitvoerder van 20e-eeuwse pianoliteratuur, met een sterke aandacht voor de Amerikaanse experimentele traditie. Zijn repertoire omvat werk van componisten als Ives, Ligeti, Lutoslawski, Rzewski en Wolff. Als improvisator werkt hij samen met musici als Fred Firth, Barry Guy en Sonic Youth. In 2000 werden zijn verdiensten voor de Belgische muziek bekroond met de Pelemansprijs. Recente projecten zijn een pianoduo met Geoffrey Douglas Madge en de opname van de integrale Inner Cities van Alvin Curran.

Het Belgisch/Nederlands elektrisch gitaarkwartet ZWERM werd opgericht in 2007. Muzikanten Johannes Westendorp, Bruno Nelissen, Matthias Koole en Toon Calier vonden elkaar vanuit een gezamenlijke brede interesse voor nieuwe muziek. Sinds 2008 wordt ZWERM professioneel gesteund door het Antwerps centrum voor actuele muziek Champ d'Action.

Biografieën

Ignace Thevelein werd na zijn studies aan het Lemmensinstituut en het Grootseminarie in Brugge tot priester gewijd. Van 1978 tot 1985 studeerde hij aan het Koninklijk Muziekconservatorium te Gent, waar hij diverse eerste prijzen behaalde. Van 1986 tot september 1995 dirigeerde hij het Beauvarletkoor. Hij is artistiek leider van de Internationale Bachdagen en muzikaal adviseur en bestuurslid bij 'Koor en Stem'. Ignace Thevelein is lesgever kerkmuziek aan het Grootseminarie te Brugge. Hij is diocesaan verantwoordelijke voor de kerkmuziek van het bisdom Brugge en kapelmeester van de Sint-Salvatorskathedraal te Brugge. Hij stichtte er het Brugs Kathedraalkoor.

Het koor Collegium de Dunis werd opgericht in oktober 1995 en staat onder leiding van dirigent Ignace Thevelein. Sedert zijn oprichting stelde het koor aan zijn publiek een breed spectrum van concertprogramma's voor, met muziek van de renaissance tot vandaag. Het Collegium de Dunis heeft een sterke reputatie uitgebouwd op het gebied van a-capellamuziek. In december 2000 won het koor goud tijdens de Internationale Koorwedstrijd op het Peter Eben-festival te Praag. Collegium de Dunis was in 2007 finalist van het Provinciale Koorfestival in West-Vlaanderen. Het koor nam reeds verschillende cd's op.

Collegium de Dunis:

sopraan

Chris Castelein
Griet Deckmyn
Lieve Deruwe
Lieve Dewerchin
Jeanine Gobyn
Katrien Leplae
Sylvie Nolf

alt

Ann Blontrock
Sieglinde Carlier
Marlene Daelman
An Deruwe
Bieke Lebbe
Tonia Noterman
Trees Ramboer
Marieke Verhaeghe
Lieve Vermeulen
Annemie Verstraete

tenor

Jeroen Claerhout
Manuel Decoene
Jan De Lameillieure
Stefaan Desimpelaere
Filip Dupan
Chris Emonts (gast)
David Marquenie
Sven Vermassen

bas

Frans De Muynck
Luk Desmet
Karl Devreese
Pascal De Wulf
Simon Van Damme
Daniël Vande Veire
Alain Verfaillie

In de kijker

Ensemble modern © Manu Theobald

Lets Radio Koor

di 26.10.10 / 20.00 / Kamermuziekzaal
**Schumann / Fremde Szenen / Solisten van
het Ensemble Modern**

In zijn *Fremde Szenen* voor pianotrio schetst Wolfgang Rihm een muzikaal portret van Robert Schumann, van wie we de adembenemend mooie *Märchenerzählungen* horen. György Kurtág liet zich blijvend inspireren door deze late kamermuziek van Schumann en schreef voor hem een muzikale hommage. Een prachtig programma, vertolkt door het prestigieuze Ensemble Modern.

za 13.11.10 / 20.00 / Concertzaal scène
Lets Radio Koor / Lux Aeterna

Het Lets Radio Koor schitterde twee jaar geleden in in het Concertgebouw met de a-capella-opera *Operation Orfeo*. De groep brengt in dit concert muziek van Litouwse, Letse en Estse componisten, maar ook klassiekers als *Four* van John Cage en *Lux Aeterna* van György Ligeti (beroemd van de film *2001: A Space Odyssey*).

In het Concertgebouwcafé kunt u gezellig nagenieten met cultuurliefhebbers en mogelijk ontmoet u er ook de artiesten.

WWW.CONCERTGEBOUW.BE
+32 70 22 33 02
IN&UIT, 'T ZAND 34, BRUGGE

